

MAS-MAR NYHETSBRIV

TILL CHEFER FÖR SPRIDNING TILL MEDARBETARE INOM VÅRD- OCH OMSORG

Nr 5. 2026. (26 juni)

Text i [blått](#) är länkar som går att klicka på. Ställ dig på länken, tryck Control (ctrl) och vänsterklicka på musen.

DELEGERING FRÅN SJUKSKÖTERSKA – NY PROCESS OCH UTBILDNING FRÅN 1 SEP

Från och med **1 september** kommer en ny digital utbildning inför läkemedelsdelegering att gälla. Den ersätter "Jobba säkert med läkemedel", som stängs ner 31 aug.

Den digitala utbildningen efterföljs av fysisk utbildning med sjuksköterska från utbildningsteamet. Mer information om nya delegeringsprocessen kommer när det närmar sig.

PAY EX-KONTO – GÄLLER PÅ FYSISKA APOTEK

Påminnelse om vad som gäller för Pay Ex-kunder **efter 9 sep.** (Se även info i [MAS-MAR Nyhetsbrev nr 3.](#))

PayEx är den bank som apoteken använder när brukare inte betalar direkt på fysiskt apotek. **För apodoskunder sker ingen förändring**, eftersom Apotekstjänst använder Svea bank.

Via det nya Pay Ex-kontot kan brukaren välja att betala månadsfaktura direkt – eller månadsbetala via kredit. Tillvägagångssättet för ansökan är densamma.

Följande information har gått ut till kunder med Pay-Ex Apotekskonto:

[ditt-apotekskonto-avslutas-inom-kort-v.5.1.pdf](#)

Varför har kunder fått brevet "Viktig information om ditt Apotekskonto"?

Kunder som idag har ett öppet Apotekskonto har fått brevet för att informera om att tjänsten Apotekskonto avvecklas och att vi samtidigt erbjuder den nya tjänsten Flexibel Delbetalning för delbetalning av köp på Apotek.

Vill man läsa mera om denna förändring, besök [Payex.se/apotek](https://payex.se/apotek) .

Under perioden maj till september kommer PayEx anslutna apotek att gå över från att erbjuda Apotekskonto till att istället erbjuda Flexibel Delbetalning, vilket innebär att dessa betalsätt kommer finnas tillgängliga samtidigt under en period och bytas ut efterhand som Apoteken går över till att endast erbjuda Flexibel Delbetalning.

Läs mer på: [Payex.se/apotek](https://payex.se/apotek)

BRICKA/HALSBAND BEHÖVS INTE LÄNGRE VID "NOAK"

(NOAK= blodförtunnande läkemedel t.ex. Eliquis. - *Obs att Waran inte tillhör NOAK*)

Från Läkemedelskommittén Halland:

Nytt: ingen bricka/halsband till NOAK-användare

Generikaföretagen som producerar NOAK erbjuder inte informationsbricka/halsband och därmed går det inte längre att dela ut sådan till patient vid nyinsättning. Efter diskussion med AK-läkare är den nya rekommendationen:

- Ingen bricka/halsband delas ut vid NOAK-behandling.
- Patienter med pågående behandling kan instrueras att sluta använda bricka/halsband.
- NOAK-patienter ombeds ha med sig plånbokskortet som finns i varje läkemedelsförpackning.

Den regionövergripande rutinen [Peroral antikoagulation i Region Halland](#) är uppdaterad.

Det finns flera skäl till att bricka/halsband inte längre bedöms nödvändigt eller rationellt vid NOAK-behandling, exempelvis: patienter med trombocythämning efter akut kranskärlsinslag/händelse bär inte bricka, frånvaron av bricka är ingen garanti för att patienten *inte* står på NOAK, med nationell läkemedelslista (NLL) har vi tillgång till information om all förskrivna läkemedelsbehandling, NOAK har till skillnad mot warfarin en bra interaktionsprofil.

Observera! Behovet av bricka/halsband för patienter med warfarinbehandling har inte omprövat eller diskuterats. Patienter som står på warfarin rekommenderas även fortsatt informationsbricka/halsband!

ATT TÄNKA PÅ VID VÄRMEBÖLJA

Vi vill påminna chefer och medarbetare om [Anvisning vid värmebölja](#).

Här finns information och länkar till checklistor för både **chefer, sjuksköterskor** och **omsorgspersonal**. [Exempel på checklistor](#):

Till **personal inom vård och omsorg**

Värmebölja? Gör så här

Sommarvärme kan orsaka hälsoproblem. Särskilt utsatta är äldre, kroniskt sjuka och personer med funktionsnedsättning. En värmebölja kan innebära en ökning av antalet dödsfall och ökad ohälsa. Med dessa insatser går det att förebygga ohälsa och sjukdom.

VAR UPPMÄRKSAM PÅ INOMHUSTEMPERATUREN Risken för hälsoproblem ökar så snart temperaturen stiger inomhus. Risken ökar påtagligt när temperaturen utomhus når upp till 26 °C eller mer under tre dagar i följd.

UPPMUNTRA TILL ÖKAT VÄTSKEINTAG Undvik stora mängder söta drycker och alkohol. Servera gärna vätskerik mat, t.ex. grönsaker och frukt.

ORDNA EN SVAL MILJÖ Utnyttja gardiner, persienner och markiser. Det är viktigt att känsliga vårdtagare vistas på bostadens/boendets svalaste plats. Vädra nattetid när det är svalt.

ORDNA SVALKANDE ÅTGÄRDER En sval dusch är mest effektiv. En blöt handduk runt nacken är ett alternativ. Löst sittande kläder i naturmaterial är svalare än åtsittande syntetkläder.

UNDVIK FYSISK ANSTRÄNGNING framförallt under dygnets varmaste timmar.

FÖRVARA LÄKEMEDEL RÄTT Om läkemedlet är temperaturkänsligt finns information om förvaring på förpackningen eller i bipacksedeln.

VAR EXTRA UPPMÄRKSAM PÅ DINA VÅRDAGARE OCH HUR DE MÅR

Varningstecken kan vara förhöjd kroppstemperatur, puls och andningsfrekvens, yrsel och onormal trötthet. Muntorrhet och minskade urinmängder kan vara tecken på vätskebrist. Vid besvär av det här slaget bör en medicinsk bedömning göras. Medicindoseringen kan också behöva ses över, t.ex för vätskedrivande, antidepressiva läkemedel och neuroleptika.

De här råden är framtagna med stöd i WHO:s råd för att minska hälsoeffekter av värme (2011) och Folkhälsomyndighetens rapport Hälsoeffekter av värmeböljor (2022).

Särskilda råd till läkare, sjuksköterskor och annan legitimerad personal

Insatser vid en värmebölja

Risken för hälsoproblem ökar så snart temperaturen stiger inomhus. Risken ökar påtagligt när temperaturen utomhus når upp till 26 °C eller mer under tre dagar i följd. Riskgrupper är framför allt äldre, kroniskt sjuka, personer med funktionsnedsättning, små barn, gravida och personer som tar viss medicin. Med särskilda insatser går det att förebygga ohälsa och sjukdom.

ÅTGÄRDER FÖR RISKGRUPPER

ÖKAT VÄTSKEINTAG

Vänta inte på törstkänsla.

SVAL MILJÖ

Vistas i svalaste rummet.
Vädra nattetid när det är svalt.

SVALKANDE ÅTGÄRDER

Duscha ofta. En blöt handduk runt nacken är ett alternativ.
Löst sittande kläder i naturmaterial.

MINSKAD FYSISK ANSTRÄNGNING

under dygnets varmaste timmar.

KÄNNEDOM OM RISKLÄKEMEDEL

Vätskedrivande:
kontrollera vätskebalans.

RISKGRUPPER

Äldre

Hjärtkärlsjukdom

Lungsjukdom

Njursjukdom

Neurologisk sjukdom

Psykisk sjukdom

Demens

Psykisk funktionsnedsättning

Fysisk funktionsnedsättning

Gravida

Små barn

Personer som tar riskläkemedel

RISKLÄKEMEDEL

Diuretika (ex. Furosemid)

Antikolinergika

Psykofarmaka (neuroleptika, SSRI)

Antihypertensiva

Läkemedel med smal terapeutisk bredd
t.ex. Litium, digoxin, medicin mot epilepsi
och Parkinson

NSAID

Läkemedelskommittén Halland rekommenderar:

[Läkemedel - läkemedelsjusteringar vid vätskebrist, information till förskrivare.](#)

Sommarhälsningar från

Eva Bjäräng, Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)

Lina Santesson, Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)

